

SZKOŁA PRZYSZŁOŚCI KOMPETENCJE I ZAWODY PRZYSZŁOŚCI

INFOBROKERING – BROKER INFORMACJI
BROKER UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

GRAŻYNA M. KUROWSKA
WYDZIAŁ ROZWOJU KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH
I OBYWATELSKICH

Kompetencje przyszłości – jakie umiejętności rozwijać, by odnosić sukcesy?

<https://hrstandard.pl/2017/05/24/kompetencje-przyszlosci-umiejtnosci-rozwijac-by-odnosic-sukcesy-ryнку-pracy/>

Skoro przyszłości nie da się przewidzieć, to co z kompetencjami przyszłości?

Jak się przygotować, aby w przyszłości sprostać wymaganiom dynamicznie zmieniającego się świata?

Jak prognozuje Światowe Forum Ekonomiczne, 30% umiejętności, które będą pożądane w 2020r. na większości stanowisk pracy, dziś nie zalicza się do kluczowych!

Wg informacji OECD 65% dzieci rozpoczynających dziś edukację będzie pracować w zawodach, które jeszcze nie istnieją!

Warto postawić na zwinność (ang. agile).

Otworzyć się na zmiany, eksperymentowanie i dostosowywanie.

Według danych z raportu Gumtree.pl, aż 48% Polaków uważa, że za 10 lat nadal będzie pracować w swoim aktualnym zawodzie i wykonywać te same zadania, co obecnie.

Polacy zauważają transformację rynku pracy, liczą jednak na to, że ich samych owe zmiany nie dotkną.
Niestety, jak wynika z dostępnych badań, są w błędzie.

Rynek pracy wciąż się zmienia.
Znikają niektóre zawody, pojawiają się nowe.

Ludzie, którzy chcą czuć się bezpiecznie na rynku pracy muszą więc być wciąż otwarci na nowe wyzwania i konieczność ciągłego rozwoju.

Mimo, że roboty mogą być postrzegane jako zagrożenie, wciąż nie potrafią tego wszystkiego, co potrafi człowiek.

Znamy sztuczną inteligencję, ale wciąż jest ona pozbawiona **inteligencji emocjonalnej**, która często decyduje o sukcesie na rynku pracy.

A zatem na jakie kompetencje warto postawić?

Jakie umiejętności powinien posiadać kandydat aspirujący do bycia pracownikiem przyszłości?

Kompetencje cyfrowe, czyli umiejętności sprawnego i skutecznego wykorzystywania Internetu i komputerów, poprzez wyszukiwanie informacji, tworzenie treści, obsługę urządzeń i rozwiązywanie problemów.

Ocena wiarygodności źródeł i umiejętne ich wykorzystanie. Dotyczy to głównie wiedzy pochodzącej z Internetu i urządzeń mobilnych, które już teraz stają się naszym głównym źródłem informacji.

Inteligencja społeczna, będąca kluczową w pracy zespołowej oraz na stanowiskach związanych z zarządzaniem pracownikami. Jest ona ważna zwłaszcza w pracy interakcyjnej, której sukces zależy od dobrze prowadzonej komunikacji.

Elastyczność i otwartość na zmiany. Należy sobie uświadomić, że wiedza zdobyta w szkole nie zawsze będzie aktualna i przydatna, a stabilne zatrudnienie w wyuczonym zawodzie to już przeszłość. Dlatego tak ważne jest nabywanie nowych umiejętności.

Wszechstronna wiedza drogą do nowej generacji pracowników

Eksperti w raporcie „Aktywni+ Przyszłość Rynku Pracy” przewidują, że by utrzymać się na rynku pracy, pracownicy staną przed wyzwaniem **połączenia wielu kompetencji** – przede wszystkim **strategicznych, biznesowych** i związanych ze **znajomością IT.**

Pracownik umiejący je wykorzystywać i łączyć, już teraz nazywany jest tzw. **e-liderem.**

W przyszłości poradzą sobie osoby, które będą umiały wejść w rolę przywódcy, stratega i analityka. Taki pracownik będzie wiedział, **jakie wnioski wyciągnąć z analizy danych, jak wykorzystać je w strategii, oraz jak na tym wszystkim zarobić.**

Do 2020 roku gospodarka Unii Europejskiej będzie potrzebowała aż miliona takich pracowników.

Katarzyna Merska, Koordynator ds. Komunikacji w Gumtree.pl

Ranking kompetencji – kompetencji przyszłości

Światowe Forum Ekonomiczne (World Economic Forum), cyklicznie na podstawie rozmów z menadżerami zajmującymi się HR-em prognozuje, jakich umiejętności pracodawcy będą poszukiwać za kilka lat.

1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów

Niezmiennie znajduje się na pierwszym miejscu listy. To umiejętność analizowania wielu danych i informacji, podejmowania decyzji i wdrażania rozwiązań.

W przyszłości jej znaczenie może spadać w sektorach mocniej zautomatyzowanych, takich jak: infrastruktura czy energetyka, wzrośnie jednak w usługach i informatyce.

Ranking kompetencji

2. Krytyczne myślenie

Umiejętność **logicznego rozumowania i chłodnej analizy** zyskuje na znaczeniu.

W czasach zaawansowanych technologii i skomplikowanych rozwiązań osoba, która potrafi krytycznie podejść do sytuacji i ocenić ją będzie na wagę złota.

3. Kreatywność

Awansowała z dziesiątego miejsca w rankingu. To będzie **umiejętność absolutnie kluczowa nie tylko w branżach, z którymi dziś się kojarzy – jak media czy rozrywka, ale wszędzie.**

Praca będzie czekać na osoby myślące niestandardowo, bo to one będą w stanie wymyślać nowe usługi i produkty, w szybko zmieniających się czasach.

Ranking kompetencji

4. Zarządzanie ludźmi

Ta i kolejna cecha pokazują, że jeszcze ważniejsza na rynku zatrudnienia będzie **praca zespołowa**. Pracodawcy będą potrzebować **liderów – empatycznych, panujących nad mową ciała i umiejących jasno komunikować się z ludźmi**.

5. Współpraca z innymi

Raport definiuje ją jako “**umiejętność dostosowywania swoich decyzji i zachowań do tego, jak zachowują się inni**”. Chodzi więc o pewną **elastyczność, nieupieranie się przy swoim zdaniu oraz otwartość na współpracowników**.

Ranking kompetencji

6. Inteligencja emocjonalna

To nowość w rankingu.

Badania od dawna pokazują, że im wyższa inteligencja emocjonalna, tym wyższa produktywność pracownika.

Osoba z takimi kompetencjami **potrafi rozpoznawać i nazywać swoje emocje i emocje innych**. Potrafi tym samym, łatwiej rozwiązywać konflikty i rozładowywać napięcie.

7. Wnioskowanie i podejmowanie decyzji

Pracownik 2020 roku musi być samodzielny.

Czekanie, aż ktoś załatwi sprawę za nas, nie jest dobrą strategią. Praca w przyszłości będzie wymagała **umiejętności szybkiego podejmowania trudnych decyzji**.

Ranking kompetencji

8. Zorientowanie na usługi

Pracownik skupiony na tym, by pomóc innym będzie poszukiwany na rynku. Chodzi tu zarówno o pracę w zespole, jak i z klientem.

9. Negocjacje

Bezkonfliktowe rozwiązywanie problemów oraz umiejętność godzenia różnych poglądów i stanowisk spadła w zestawieniu Światowego Forum Ekonomicznego, ale ciągle się liczy.

10. Elastyczność poznawcza

Zakłada umiejętność znajdowania i łączenia różnych pomysłów, idei i danych. Zdolność widzenia połączeń między na pozór różnymi rzeczami. Praca przyszłości będzie w dużej mierze oparta na wybieraniu najlepszych z tysięcy pomysłów.

Listę opracował portal pracy MonsterPolska.pl

Czego pracodawca szuka, ale nie znajduje?

Według raportu

„Kapitał ludzki w Sektorze Komunikacji Marketingowej”,
który został opracowany przez IAB Polska we współpracy z SAR i ZFPR,
aż **62%** polskich pracodawców z tego dynamicznie
rozwijającego się sektora, zapytanych
o braki w kompetencjach potencjalnych pracowników,
wskazuje **umiejętność analitycznego i logicznego myślenia**.

W opinii **ponad połowy** pracodawców, znajduje się również
**zdolność przełożenia teorii na praktykę, rozwiązywania
problemów, a także wyszukiwania i analizy danych**.

Przyszłość należy do świadomych i aktywnych obywateli. Jakie kompetencje są im niezbędne? Jak skutecznie je kształtować?

Efektami uczenia się są kompetencje

wiedza, a więc zbiór faktów, praw, teorii, zasad i doświadczeń przyswojonych lub samodzielnie skonstruowanych

umiejętności, a więc zdolność/gotowość do wykorzystania wiedzy podczas realizacji różnego rodzaju zadań

kompetencje społeczne, a więc zdolność do projektowania i kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego udziału w życiu społecznym i zawodowym

Wśród kompetencji ogólnych szczególnie istotnych z punktu widzenia kształcenia zawodowego możemy wyróżnić te, które związane są z etosem pracy, a więc

z przedsiębiorczością, samodzielnością, odpowiedzialnością, poczuciem własnej wartości, innowacyjnością i decyzyjnością

Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego duże znaczenie ma identyfikacja **kompetencji ogólnych, które określa się jako przedsiębiorcze**. Dzieli się je na trzy kategorie obejmujące: **działanie, zasoby oraz idee i możliwości ich realizacji**.

Działanie wymaga kompetencji polegających na:

- przejmowaniu inicjatywy,
- planowaniu i zarządzaniu,
- radzeniu sobie z niejednoznacznością, niepewnością,
- pracy z innymi (współdziałaniu w zespole),
- ciągłym uczeniu się z wykorzystaniem doświadczenia.

W kategorii **zasoby** wyróżniamy następujące kompetencje:

- konsolidacja (zasobów),
- samoświadomość i poczucie własnej skuteczności,
- motywacja i wytrwałość,
- mobilizowanie współpracowników,
- prowadzenie analiz finansowych i ekonomicznych.

Natomiast z ideami i możliwościami ich realizacji łączą się następujące kompetencje:

- dostrzeganie możliwości,
- wyzwalamie kreatywności,
- tworzenie wizji,
- analiza i ocena pomysłów,
- etyka i komplementarne myślenie.

Miejsce przedsiębiorczości w systemie edukacji.

Wskazano na jej zwiększającą się rolę w przyszłości.

Szersze spojrzenie na przedsiębiorczość, jako na **zespół cech osobowości**, takich jak: **inicjatywność, kreatywność, energia i zapał do pracy, wytrwałość w działaniu**, a także **ciekawość świata, pewność siebie i wiara we własne siły, samodyscyplina, skłonność do podejmowania wyważonego ryzyka i branie odpowiedzialności za siebie i innych.**

Cechy te pozwalają na bycie przedsiębiorcą, umożliwiają aktywne uczestniczenie w życiu społeczno-gospodarczym (w tym w udanym życiu rodzinnym), dając dużo satysfakcji i zadowolenia, niezależnie od charakteru wykonywanej pracy i zajmowanego stanowiska.

Do kompetencji przedsiębiorczości zalicza się także **zestaw określonych umiejętności:**

- wyszukiwanie i wykorzystywanie szans, które stwarza rynek,
- zdobywanie, selekcja i przetwarzanie informacji,
- interpretowanie procesów gospodarczych,
- autoprezentacji, komunikacji interpersonalnej,
- umiejętności organizacyjne.

Wraz z rozwojem techniki i technologii, kompetencje, które jeszcze do niedawna były uznawane za zawodowe, a nawet wysoce specjalistyczne, stopniowo zaczynają mieć charakter ogólny.

Z taką sytuacją mamy do czynienia np. w przypadku kompetencji informatycznych lub – szerzej rzecz ujmując – informacyjnych.

Z grupy zastrzeżonych dla wąskiego grona wtajemniczonych przeszły do pojemnej grupy kompetencji ogólnych. Dzisiaj trudno znaleźć zawód, w którym byłyby zbędne.

JAKIE WIĘC KOMPETENCJE BĘDĄ KLUCZOWE ZA 5, 10, CZY 20 LAT?

Biorąc pod uwagę rozwój sztucznej inteligencji, automatyzacji i cyfryzacji będą to umiejętności, których nie da się w prosty sposób zautomatyzować.

Do takich kompetencji, oprócz wiedzy technologicznej, należą krytyczne myślenie, współpraca, efektywna komunikacja i kreatywność, a w szczególności techniki kreatywnego rozwiązywania problemów, które są coraz bardziej złożone.

Na znaczeniu zyskuje też zarządzanie projektami, które z niszowej dyscypliny staje się obszarem o strategicznym znaczeniu.

W tym wszystkim jednak kluczowa będzie elastyczność, otwartość na zmiany i gotowość do ciągłego doskonalenia (ang. agile).

Dziś poszukuje się pracowników, którzy nieustannie odkrywają siebie oraz świetnie radzą sobie z niepewnością i niejasnością.

Zwinność to jednak nie proces, czy metoda,
a stan umysłu, sposób myślenia, filozofia życia
– bycie wspierającym, ufny, otwartym,
uczciwym, i spójnym.

To gotowość do zmiany i nauki, otwartość na
eksperymentowanie i dostosowywanie się.

Skąd się wziął ten paradygmat myślenia?

Z życia, czyli potrzeby adaptacji i optymalizacji.
Wszystkie formy życia tak się zachowują.

*„Przeżywa gatunek nie najmocniejszy, nie
najinteligentniejszy, ale taki który najlepiej przystosowuje
się do zmian” – Karol Darwin.*

Zachęcam więc do wyłączenia swojego wewnętrznego autopilota.

Kwestionowania swoich obecnych założeń i przekonań
oraz wzniesienia się na nowy poziom myślenia,
który dotychczas odrzucaliśmy, gdyż był niewygodny.

Dziękuję za uwagę
grazyna.kurowska@ore.edu.pl
